1

11284

מועד קיץ

משרד החינוך

המִנהל הפדגוגי

אגף בכיר בחינות

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדייקנות. אי־מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה.

הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר — ספרים, מחברות, רשימות — חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
2. אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטיוטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי־קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקות לנבחן
ملصَقة ممتحَن

מדבקת נבחן והתאמות
ملصَقة ممتحَن وملاءَمات

שנה السنة חודש الشهر
מועד موعد

סמל ביה"ס رقم المدرسة
מס' תעודת הזהות رقم الهويّة

יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحَن (بدون اسم)

מדבקת שאלון
ملصَقة نموذج امتحان

שאלון 011284
עברית

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربّع إذا أُعطي دفتر إضافيّ

* التّعليمات باللّغة العربيّة على ظهر الصّفحة

وزارة التّربية والتّعليم

الإدارة التّربويّة القسم الكبير للامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحَنين وللممتحَنات،

يجب قراءة التّعليمات في هذه الصّفحة والعمل وفقًا لها بدقّة. عدم تنفيذ التّعليمات قد يؤدّي إلى عوائق مختلفة وحتّى إلى إلغاء الامتحان.

أُعدّ الامتحان لفحص التّحصيلات الشّخصيّة، لذلك يجب العمل بشكل ذاتيّ فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما **لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان**. استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدّي إلى إلغاء الامتحان.

بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدّفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التّقيّد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التّأكّد بأنّ تفاصيلك الشّخصيّة مطبوعة على ملصَقات الممتحَن الّتي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصَقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدّفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصَقة، يجب ملء التّفاصيل في المكان المعدّ لملصَقة الممتحَن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدّفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمَل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. **يُمنع نزع أو إضافة أوراق**. الدّفتر الّذي يُسلَّم ناقصًا يُثير الشّكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدّفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنّى لكم النّجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

מועד קיץ

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 11284

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון
לעולים חדשים
(ברמות א ו־ב)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק א	—	הבנה והבעה:			
		הבנת הנקרא	—	30 נקודות	50 נקודות
		סיכום ממזג	—	20 נקודות	
פרק ב	—	תחביר	—		20 נקודות
פרק ג	—	שם המספר ומערכת הצורות:			
		שם המספר הפועל, השם ומילות היחס			30 נקודות
		סך הכול	—		100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש (לעולים חדשים ברמה ב בלבד):
מילון עברי-לועזי, לועזי-עברי, עברי-עברי או מילונית.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.
(2) יש להקפיד על כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

לא לכתוב באזור זה | لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

פרק א — הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה שני טקסטים. קרא אותם, וענה על כל השאלות שאחריהם.

הבנת הנקרא (30 נקודות)

טקסט 1

השפה חזקה מאיתנו

מאת **חגי רוגני***

פסקה א אחת הבעיות בשפה העברית היא עניין המִגְדָּר(1): כיצד יש לפנות לקבוצה שיש בה גם נשים וגם גברים — בלשון זכר או בלשון נקבה?

פסקה ב באחד השיעורים שלימדתי העירה לי תלמידה: "למה אתה אומר לנו 'אני מקווה שאתם מבינים' במקום 'שאתן מבינות'? אתה לא רואה שכולנו כאן נשים?" התלמידה צדקה. הייתי צריך לפנות לכיתה בלשון נקבה. אבל על פי חוקי השפה העברית, אם היה בכיתה גבר אחד בלבד והשאר נשים, הייתי צריך לפנות לכל הכיתה בלשון זכר ולומר "אני מקווה שאתם מבינים". איזה חוסר צדק!

פסקה ג לשון הפנייה המקובלת בעברית הייתה מאז ומתמיד לשון זכר. כך כמעט בכל הפתגמים והפסוקים בתנ"ך. לדוגמה, "כַּבֵּד את אביך ואת אימך" או "לא תגנוב". וכך גם בעברית של ימינו: ההוראות מנוסחות בלשון זכר, כמו לדוגמה בדואר האלקטרוני: השב, העבר, שלח.

פסקה ד בעבר הלא־רחוק פנייה בלשון נקבה הייתה בעיקר בהוראות של מתכונים בספרי בישול ("הכיני", "ערבבי", "שימי"). הסיבה לכך היא שאפייה ובישול נחשבו לתפקידים של נשים. היום הפנייה בלשון נקבה בספרי בישול מקובלת פחות, אבל עדיין קיימת.

פסקה ה כיום אנשים שמים לב יותר לבעיית המגדר בשפה העברית. בעקבות זאת יש ניסיונות לשינוי השפה בפנייה לנשים ולגברים. ניסיונות אלה הם חלק מתהליך חברתי שמטרתו שוויון בין כולם.

מעובד על פי רוגני, ח' (2015). השפה חזקה מאיתנו. **דברים** 8.

* ד"ר חגי רוגני היה סופר, מורה ומרצה לספרות.

(1) מגדר — הבחנה בין גבר לבין אישה מבחינה חברתית ותרבותית.

/המשך בעמוד 5/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

פסקה ו אחד הניסיונות לשינוי הוא השימוש בלשון נקבה גם במקרים שבהם מקובל על פי העברית להשתמש בלשון זכר, כפי שעושה חברת הכנסת מרב מיכאלי, וכך היא יוצרת שפה שמשפרת את מעמדה של האישה, לדוגמה: "אני ואתה מסכימות". לטענת מיכאלי, דיבור בלשון נקבה גורם לנו לבדוק את המציאות כל הזמן. בדיבור כזה נשאל את עצמנו אם לומר "רופאים" או "רופאות", "עושים" או אולי "עושות" וכדומה. לטענתה, דיבור בלשון נקבה מְסַמֵּל את הזכות של הנשים להשמיע את הקול שלהן.

פסקה ז דרכים נוספות להתמודדות עם חוסר השוויון בין המינים שהשפה העברית יוצרת הן למשל לפנות לשני המינים כך: "אתם חושבים, אתן חושבות". או באמצעות לוכסן: "הסבר/י", "כתוב/כתבי", "לעיונכם/ן". אלה פתרונות מקובלים, אך לא נוחים ולא מתאימים, בייחוד לא מתאימים ללשון הדיבור.

פסקה ח אז מה עושים? אני נוטה לכיוון חדשני פחות והוא פנייה בלשון רבים. למשל, במקום לכתוב הנחיות לתלמידים בלשון זכר יחיד: "קרא", "הסבר", לכתוב: "קראו", "הסבירו".

פסקה ט הפתרון שאני מציע לא מכעיס איש. זהו פתרון לא מהפכני ואפילו פשוט. טוב מזה אני לא יכול להציע, משום שיש לשפה טבע משלה והיא חזקה מאיתנו. ואולי עדיף להתמקד לא בשינוי השפה אלא בשינוי המציאות החברתית ולהפוך את החברה לשוויונית יותר. זה מה שחשוב באמת, ואולי גם קל יותר.

לא לכתוב באזור זה | لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 6/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

השאלות

ענה על השאלות 1-3 על פי טקסט 1.

1. מהי מטרת הטקסט? **הקף** את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- להציג את הצדדים היפים של השפה העברית בעבר ובהווה.
- להסביר את חשיבות לימוד השפה העברית בימינו.
- לדון בדרכי ההתמודדות עם בעיית המגדר בשפה.
- לקרוא לשינוי חוקי הדקדוק של השפה העברית החדשה.

2. חברת הכנסת מרב מיכאלי מדברת בלשון נקבה, שלא על פי הנהוג בשפה העברית.

לדעת כותב המאמר, מדוע השימוש בצורת דיבור זו הוא חשוב? **הקף** את התשובה הנכונה.

(3 נקודות)

- כי שינוי הוא תמיד חיובי.
- כי כללי השפה אינם חשובים.
- כי אין קשר בין שפה לתרבות.
- כי זה יקדם את מעמד האישה.

לא לכתוב באזור זה لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 7/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

3. א. מהי הצעתו של כותב המאמר בעניין לשון הפנייה בעברית? (3 נקודות)

_____

_____

_____

ב. בפסקה ז הכותב מציג את ה**חיסרון** של הפתרונות הקיימים לפנייה לשני המינים, ובעקבות זאת הוא מפרט בפסקה ט את ה**יתרונות** של הפתרון שלו. (6 נקודות)

(1) ציין את החיסרון של הפתרונות הקיימים.

_____

(2) ציין <u>שני</u> יתרונות בפתרון שהכותב מציע.

I. _____

II. _____

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 8/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

טקסט 2

שוויון בין גברים לנשים, הלשון העברית והאקדמיה ללשון העברית(1)

מאת **רונית גדיש***

פסקה א כבר שנים רבות אנשים פונים לאקדמיה ללשון העברית בדרישה שהאקדמיה תהפוך את השפה לשוויונית יותר בין גברים לנשים. הפונים חושבים ששוויון בשפה יביא להתקדמות של הנשים בחברה, אך לא בטוח שאפשר להוכיח זאת.

פסקה ב בשפה שלנו (כמו בשפות רבות אחרות) המין הדקדוקי, כלומר החלוקה לזכר ולנקבה, קיים בכל תחומי השפה. הוא קיים בשמות עצם — אדמה או ארץ בנקבה, אוויר או בית בזכר. הוא קיים גם בפעלים (הילד כתב והילדה כתבה), בשמות תואר (גדול, גדולה), בכינויי שייכות (שלו ושלה) ועוד.

פסקה ג אילו יכולנו לתכנן את השפה כמו שמתכננים בית, בוודאי היינו מוותרים על החלוקה לזכר ולנקבה. אבל כך כל השפות בעולם – הן מתפתחות באופן טבעי לפי כללים מן העבר הרחוק שלהן.

פסקה ד כאמור, בשפה העברית יש הבחנה בין זכר ובין נקבה, אך יש גם צורך של ממש בלשון סתמית — כלומר, לשון הפונה לכולם, לגברים ולנשים יחד. בעברית (כמו בשפות אחרות) הצורה שפונה גם לגברים וגם לנשים היא צורת הזכר — כמו בציווי "כבד את אביך ואת אימך" בתנ"ך או בימינו בשלטים שבצד הדרך שבהם כתוב: "נהג, עצור" או "האט, סיבוב מסוכן".

פסקה ה לא רק בלשון הפנייה אלא גם בלשון רבים — הכלל בעברית הוא שימוש בצורת הזכר: אנחנו אומרים בלשון זכר "גן ילדים" (גם אם יש בו רוב של ילדות), "בית חולים" (ולא בית חולים וחולות) ועוד. מי שמבקש בכל זאת להכפיל את הצורות (כמו: ילדים/ילדות, לומדים/לומדות) יתעייף מהר, ומי שמבקשת לפנות פעם בלשון נקבה ופעם בלשון זכר לא תחזיק מעמד זמן רב, ובכל מקרה אי אפשר להכריח את הציבור לקבל פתרון כזה.

מעובד על פי גדיש, ר' (2017). הקטנותים הולכותים לגן הילדותים. **הארץ**. אוחזר מאתר haaretz.co.il .

(1) האקדמיה ללשון העברית היא המוסד העליון ללשון העברית. תפקידה של האקדמיה הוא לפסוק בענייני השפה התקנית. כמו כן היא משיבה על פניות הציבור בענייני השפה.

* רונית גדיש היא המזכירה המדעית של האקדמיה ללשון העברית.

/המשך בעמוד 9/

لا تكتب في هذه المنطقة لا تكتب في هذه المنطقة

פסקה ו סיבות שונות — חברתיות, פוליטיות ותרבותיות — הקשורות בזכויות נשים גרמו להדגשת עניין המגדר גם בשפה. בעבר יכלה אימא לומר לבִתה "אנחנו נוסעים לטיול", ואילו היום תאמר האם לבִתה "אנחנו נוסעות לטיול". כמו כן התפתחו דרכים חדשות שהן לא על פי כללי העברית, כגון "כותבות.ים" (כותבות + כותבים), "הם.ן" (הם+הן), ובו בזמן החלו להשתמש בצורות נקבה־רבות גם כשפונים לגברים, למשל "אתם כותבות".

פסקה ז האם אפשר לבטל את החלוקה לזכר ולנקבה בעברית? האם אפשר לקבוע כי מין הנקבה יהיה המין הסתמי בעברית, כלומר המין שפונה בו בזמן גם לגברים וגם לנשים? אני לא בטוחה בכך. מה שבטוח הוא שהשינויים בתחום הזה בשפה שלנו לא יבואו בעקבות החלטה מלמעלה של מוסדות שונים. השינויים — אם יהיו — יצמחו מתוך דובר/ות השפה, כלומר — מלמטה.

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 10/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

השאלות

ענה על השאלות 4-6.

4. א. על פי פסקה א בטקסט 2, מהי הסיבה לפניות הציבור לאקדמיה בנושא המגדר?

(3 נקודות)

_____

_____

ב. על פי פסקה א ופסקה ז בטקסט 2, **הקף** את ההשלמה המתאימה למשפט מבין המילים המודגשות. (4 נקודות)

לדעת הפונים, פתרון הבעיה צריך להגיע **מלמעלה / מלמטה**, אך לדעת כותבת המאמר פתרון הבעיה יוכל להגיע רק **מלמעלה / מלמטה**.

5. לפניך מודעה שפורסמה באתר משרד החינוך.

בואו להכיר תודה **למורים ולמורות לגננים ולגננות** שהיו שם **בשבילכם.ן. אתם.ן יכולות.ים** לכתוב מכתב, לשלוח סרטון להכרת תודה.

במודעה מודגשות שתי דוגמאות לשתי דרכים לכתיבה שוויונית.

בחר מן המודעה את <u>אחת</u> הדוגמאות ו**כתוב** מה תהיה עמדת כותבת טקסט 2 על השימוש בלשון הפנייה בדוגמה שבחרת. הוכח את דבריך על פי הכתוב בטקסט 2. (4 נקודות)

_____

_____

_____

_____

לא לכתוב באזור זה. لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 11/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

6. **בטקסט 1 בפסקה א** כתובה שאלה:

"כיצד יש לפנות לקבוצה שיש בה גם נשים וגם גברים — בלשון זכר או בלשון נקבה?"

מהי התשובה על שאלה זו לפי כללי השפה העברית? בסס את תשובתך על **טקסט 2, פסקאות א-ד.** (4 נקודות)

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 12/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

סיכום ממזג (20 נקודות)

ענה על שאלה 7.

7. על פי טקסט 1 וטקסט 2, כתוב סיכום ממזג בנושא **שוויון בין המינים בשפה העברית**.
בסיכומך הסבר את **הבעיה הקיימת** בעברית ואת **הדרכים להתמודד איתה**.
הקפד על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בתוך הסיכום ובסופו (ביבליוגרפיה).
כתוב בהיקף של כ־150 מילים.
את הסיכום כתוב בעמודים 12-13 (תוכל להשתמש בעמוד 14 לכתיבת טיוטה).

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 13/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 14/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

טיוטה

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 15/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

פרק ב — תחביר (20 נקודות)

בפרק זה חמש שאלות, 8-12 (לכל שאלה — 6 נקודות).

שים לב: תוכל לענות, באופן מלא או חלקי, על כל השאלות בפרק זה, אך מספר הנקודות שתוכל לצבור בפרק לא יעלה על 20 נקודות.

8. א. לפניך משפט ובו ארבע מילים מסומנות בקו.

תוצאות מחקר בנושא לשון הפנייה מצביעות על הבדלים בפנייה בין זכר לבין נקבה.

ציין מעל כל מילה המסומנת בקו את התפקיד התחבירי שלה.

בחר מן התפקידים האלה: נושא, נשוא, משלים שם, משלים פועל.

ב. לפניך משפט.

אנשים מסוימים מדברים בלשון נקבה כי הם רוצים לקדם את מעמד האישה.

נסח מחדש את המשפט ושמור על משמעותו. פתח את המשפט כך:

מכיוון ש_____

_____

9. א. **הקף** את מילת הקישור המתאימה בשני המשפטים שלפניך.

(1) **כדי / מכיוון ש / למרות** להצליח בלימוד עברית חשוב לשוחח עם אנשים ששפת האם שלהם היא עברית.

(2) דוברי אנגלית שלומדים עברית נתקלים בקושי **גם אם / בגלל / כי** כיוון הכתיבה השונה: מימין לשמאל.

ב. השלם במקומות הריקים בקטע שלפניך את המילים המתאימות.

בחר מן המילים האלה: **אם, אבל, משום.**

בשפה העברית יש הבחנה בין זכר לנקבה, _____ יש דוברים שלא מקפידים להבחין בין זכר לנקבה. _____ דובר עברית טועה, יכול להיות שהוא לא ירגיש בנוח _____ שאולי יעירו לו.

/המשך בעמוד 16/

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

10. א. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

ארגוני נשים טוענים כי **בדרך כלל נשים לא מוּצָגוֹת בפרסומות באופן חיובי אלא באופן שלילי.**

לפניך ארבעה משפטים. **הקף** את המשפט המביע את הרעיון שבמשפט המודגש.

— בדרך כלל נשים לא מוצגות בפרסומות.

— בדרך כלל נשים מוצגות בפרסומות באופן שלילי.

— בדרך כלל נשים מוצגות בפרסומות באופן חיובי.

— בדרך כלל נשים מוצגות בפרסומות באופן חיובי ושלילי.

ב. קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

עולה חדש אמר לחברו: **"השפה העברית קשה לי. כשהגעתי לארץ חוקי השפה לא היו ברורים לי. גם היום אני מתבלבל לפעמים בין זכר לנקבה".**

כתוב את דברי העולה החדש בדיבור עקיף.

העולה החדש אמר לחברו ש _____

_____

_____

לא לכתוב באזור זה. لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 17/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

11. א. הפוך את המשפטים שלפניך למשפטי המלצה. השתמש במילות הפתיחה הנתונות ובשם הפועל.

(1) לדעת החוקרים, שינוי לשון ההוראות בבחינות הוא אפשרי.

לדעת החוקרים, אפשר _____ .

(2) שילוב של מילים מן הסלנג בשפת הדיבור מקובל על דעת אנשי הלשון.

לדעת אנשי הלשון, מקובל _____

_____ .

ב. לפניך שלושה משפטים בנושא הבעה בעל פה ודיבור בציבור. בכל משפט **הקף** את המילה המתאימה מבין המילים המודגשות.

(1) אנשים רבים צריכים לדבר בשעות **עבודת / העבודה / עבודות** שלהם מול קהל.

(2) כדי למנוע פחד וחרדה כדאי להכין לקראת ההרצאה את **עיקרי הדברים / העיקרי דברים** בכתב.

(3) הפנייה לקהל **חייב / חייבת** להיות בלשון ברורה ומכבדת.

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

/המשך בעמוד 18/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

12. א. לפניך שלושה משפטים, שחסרים בהם **צירופי סמיכות**.
השלם במקומות הריקים את צירופי הסמיכות החסרים על פי המילים שבסוגריים.

(1) בעבר היה תפקיד המורים מבוסס בעיקר על _____ (**העברה+ידע**) לתלמידים.

(2) עם _____ (**ההתפתחות+הטכנולוגיה**) השתנה תפקיד המורים, וכעת גם התלמידים שותפים פעילים בתהליך הלמידה.

(3) השימוש במחשב, בלוח השיתופי ובטלפון הנייד נהפך לחלק בלתי נפרד מ _____ (**התהליכים+הלימוד**).

ב. לפניך שני משפטים. בכל משפט **הקף** את המילה המודגשת המתאימה.

(1) אנשים רבים קוראים למצוא פתרונות **שונים / שונות** לבעיית המגדר בשפה.

(2) הוויכוח על לשון הפנייה המתאימה לנשים ולגברים נמשך שנים **אחדות / אחדים**.

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 19/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

פרק ג — שם המספר ומערכת הצורות (30 נקודות)

בפרק זה שני חלקים:

חלק I: שאלת חובה — שאלה 13 (6 נקודות)

חלק II: שאלות בחירה — שאלות 14-18 (24 נקודות)

חלק I: שם המספר — שאלת חובה (6 נקודות)

ענה על שאלה 13.

13. א. לפניך שני משפטים, ובהם מספרים מודגשים. כתוב את המספרים המודגשים ב**מילים**.

(1) בסקר שנעשה בשנים האחרונות הייתה עלייה של **4** _____ אחוזים במספר הקונים באינטרנט.

(2) בשנה שבה עשו את הסקר נרכשו **45,000** _____ תחפושות דרך האינטרנט.

ב. הקף את הצורה הנכונה של שם המספר בכל אחד מן המשפטים שלפניך.

(1) ישראל נמצאת במקום ה**שלוש / שלישִׁי / שלושה** בעולם בקניות באינטרנט.

(2) הסקר מלמד כי הישראלים עורכים **שלוש / שלישִׁי / שלושה** קניות בחודש בממוצע באינטרנט.

(3) אנשים שקנו יותר מ**שלוש / שלישִׁי / שלושה** פעמים בחודש אמרו שזה עוזר להם לחסוך כסף.

(4) במשך **שלוש / שלישִׁי / שלושה** חודשים בשנת 2020 אנשים קנו באינטרנט יותר בגדים מאשר קנו בשבע השנים האחרונות.

لا تكتب في هذه المنطقة לא לכתוב באזור זה

/המשך בעמוד 20/

חלק II: הפועל, השם ומילות היחס (24 נקודות)

בחלק זה חמש שאלות, 14-18 (לכל שאלה — 7 נקודות).

שים לב: תוכל לענות, באופן מלא או חלקי, על כל השאלות בפרק זה, אך מספר הנקודות שתוכל לצבור בפרק לא יעלה על 24 נקודות.

14. בכל אחד מן הסעיפים א-ג שלפניך יש משפט, ובו פועל מודגש.
בכל סעיף ענה על שתי השאלות (1)-(2) שאחרי המשפט.

א. רוב הילדים **מְבַלִּים** מול מסכים שונים גם בבית וגם בבית הספר.

(1) השורש של הפועל **מְבַלִּים** הוא: _____ .

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות **שם** מאותו השורש.

ההורים היו מעדיפים שה _____ של הילדים יהיה גם פעילויות ספורט.

ב. אנשים רבים **מִשְׁתַּמְּשִׁים** באינטרנט לצורכי עבודה.

(1) השורש של הפועל **מִשְׁתַּמְּשִׁים** הוא: _____ .

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות **שם** מאותו השורש.

הגלישה באינטרנט דורשת _____ רב בשפה האנגלית.

ג. תלמידים רבים שמצפים לציון גבוה **מִתְאַכְזְבִים** כאשר הציון נמוך.

(1) השורש של הפועל **מִתְאַכְזְבִים** הוא: _____ .

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות **שם** מאותו השורש.

_____ היא הרגשה של צער כאשר יש הבדל בין הציפיות לבין מה שקורה במציאות.

לא לכתוב באזור זה. لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 21/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

15. לפניך מידע על רשתות חברתיות.
בכל אחד מן המקומות הריקים השלם **שם פעולה** על פי השורש שבסוגריים.

(1) יש לשמור על כללי ה _____ (כ-ת-ב) המקובלים ברשת.

(2) אפשר להיעזר ב _____ (מ-ל-ץ) של מומחים.

(3) אפשר לשלוח _____ (י-ד-ע) כתובה ולהוסיף לה "אימוג'י" (סְמִלון).

(4) ברשת החברתית יש מקום ל _____ (ש-ת-ף) של כל הגולשים.

(5) כתיבת "בלוג" (יומן רשת) מאפשרת _____ (פ-ת-ח) אישית.

16. לפניך משפטים העוסקים בפעילות באינטרנט, ובהם חסרים **שמות פועל**. בכל אחד מן המקומות הריקים השלם את **שם הפועל המתאים** לפי השורש שבסוגריים.

ברשת האינטרנט יש לכם, הגולשים, אפשרויות רבות:

(1) כל אחד מכם יכול _____ (י-ס-ף) תגובות על דעות הכותבים.

(2) כל אחד יכול _____ (ר-א-ה) לגולשים האחרים תמונות שהוא צילם.

(3) מי שמעוניין, מוזמן _____ (פ-ר-ס-ם) ביומני הרשת מאמרים שכתב.

(4) חשוב מאוד! אסור _____ (ק-ל-ל) אחרים ברשת.

(5) אם נתקלתם בקללות ברשת, כדאי _____ (ע-ו-ר) על כך למנהל האתר.

لا تكتب في هذه المنطقة لא לכתוב באזור זה

/המשך בעמוד 22/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

17. א. בכל אחד מן המשפטים שלפניך **הקף** את מילת היחס המתאימה למשפט מבין האפשרויות שבסוגריים.

(1) התמונה היפה שצילמתי תלויה **(על / ב)** הקיר בחדרי.

(2) היציאה לטיול השנתי תלויה **(על / ב)** מזג האוויר.

(3) הקונים בחנות רבו **(על / עם)** המקום שלהם בתור.

(4) ילדים קטנים רבים לפעמים **(על / עם)** חברים, אבל אחר כך הם חוזרים לשחק איתם.

ב. לפניך שני משפטים. בכל משפט **הקף** את הפועל המתאים מבין הפעלים המודגשים.

(1) משרדי הממשלה **חשבו / ביקשו / תמכו** מן האקדמיה ללשון העברית שתעזור להם בניסוח טפסים רשמיים בלשון שוויונית.

(2) האקדמיה **סוכמה / הסתכמה / הסכימה** לעזור, וכיום ברוב הטפסים הרשמיים הלשון היא שוויונית.

18. לפניך רשימת שמות המסתיימים בצורן הסופי □ון.

שְׁבוּעוֹן, סִפְרוֹן, יַלְדוֹן, דִּגְלוֹן, עִתּוֹן

א. מיין את השמות בטבלה שלפניך לשתי קבוצות לפי **משמעות הצורן הסופי**.

קבוצה א	קבוצה ב

ב. לפניך רשימת מילים. **הקף** את שלוש המילים ש**משמעות** המשקל שלהן דומה למשמעות המשקל של המילה **מִשְׁרָד**.

מִבְחָן, מִכְתָּב, מִגְרָשׁ, מִקְלָט, מִגְדָּל, מִסְחָר

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

لا تكتب في هذه المنطقة
لא לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

טיוטה

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"א, מס' 11284

טיוטה

לא לכתוב באזור זה. لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كلّ مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنّجاح، مجلس الطّلّاب والشّبيبة القطريّ"